

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

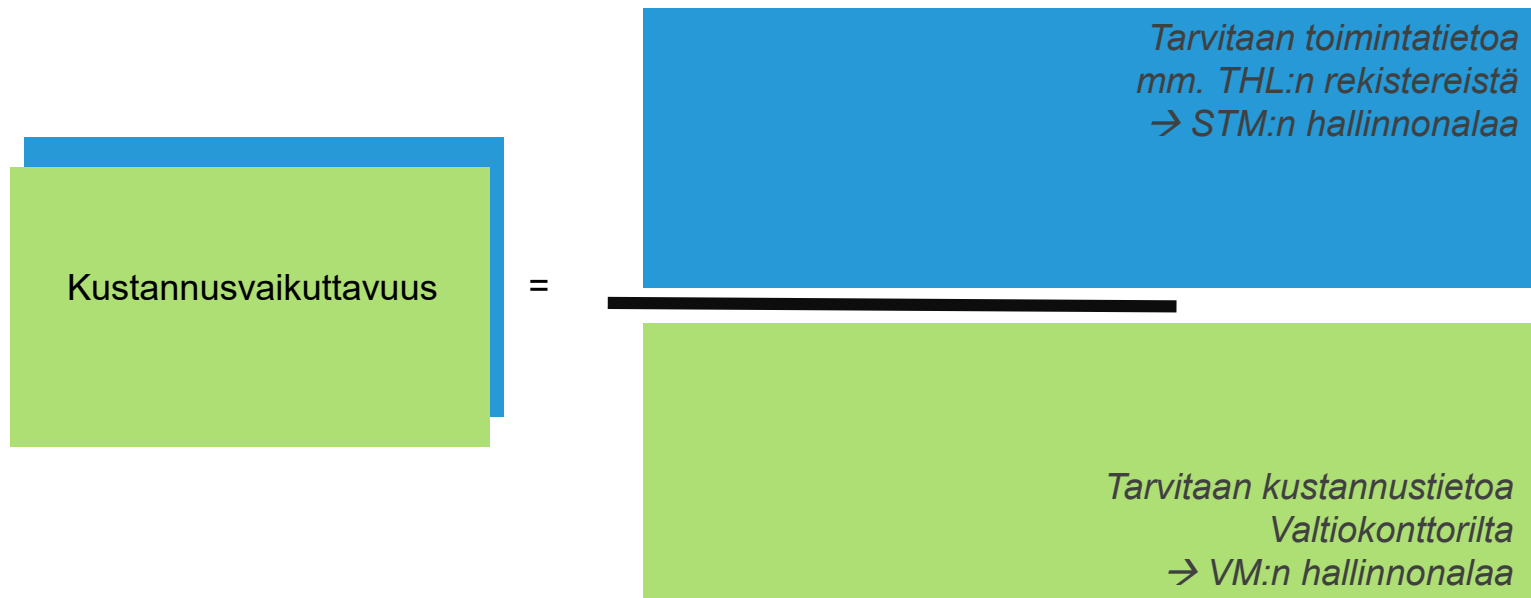
Yksikkökustannusten kehittämishanke

VM:n hankkeen loppuseminaari 13.2.2026

Ohjelma

9:00	Tilaisuuden avaus; johtava erityisasiantuntija, yksikön päällikkö Laura Pitkänen, VM
9:05	Sote-palveluiden yksikkökustannusten merkitys hyvinvointialueiden ohjaamisessa valtiovarainministeriön näkökulmasta, kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen
9:20	Yleisön kysymykset
9:30	Yksikkökustannushankkeen esittely ja hyvinvointialueille annattavien yksikkökustannuslaskentaa tukevien ohjeiden esittely; hankepäällikkö Hanna Nevala, VM, ja erikoissuunnittelija Anni-Mari Eräjärvi, THL
9:45	Kansallisen yksikkökustannuslaskennan tulokset; kehittämisspäällikkö Merja Kemppainen, THL, ja erityisasiantuntija Petri Matveinen, THL
10:15	Kommenttipuheenvuoro; apulaisprofessori Paulus Torkki, Helsingin yliopisto
10:30	Yksikkökustannuslaskennan jatko THL:ssä; neuvotteleva virkamies Petra Kokko, STM
10:45	Yleisön kysymykset
10:55	Tilaisuuden päätös; neuvotteleva virkamies Petra Kokko, STM

Yksikkökustannukset ovat askel kohti kustannusvaikuttavuustietoa

**Kunta- ja
aluelministeri Anna-
Kaisa Ikonen (VM)**

**VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET**

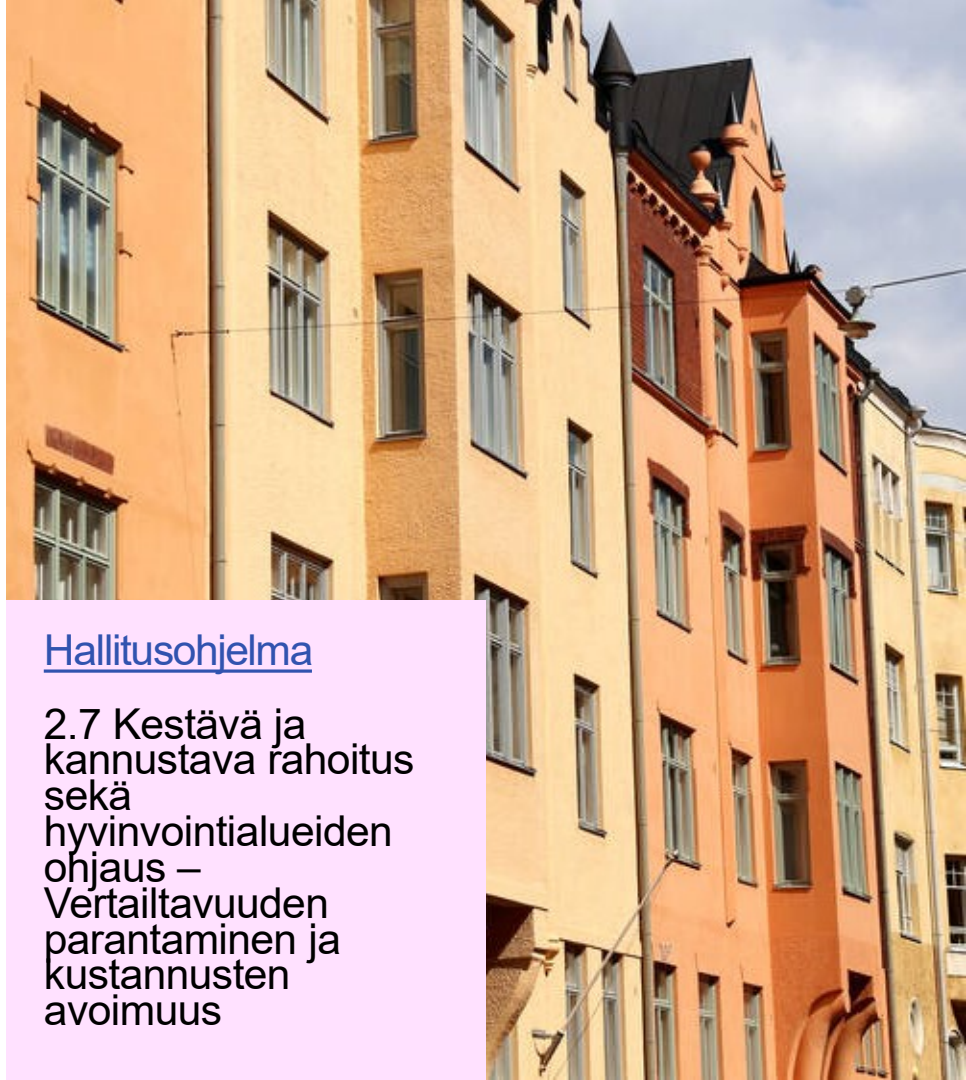
Tavoitteena vertailtavuus ja kustannusvaikuttavuus

Yksikkökustannus tarkoittaa yhden suoritteen laskennallisia kustannuksia – esimerkiksi paljonko maksaa yksi vuorokausi ikäihmisten hoivaa

- ”Sosiaali- ja terveystalvelujen yksikkökustannukset on asteittain julkaistava alkaen vuodesta 2025.”
- ”Yksikkökustannusten avoimuudella edistetään sitä, että kustannusvaikuttavuudeltaan parhaat toimintamallit tulevat käyttöön kaikilla alueilla.”
- Yksikkökustannuslaskenta on tiedolla johtamisen kannalta välttämätöntä, jotta voidaan kuvata palvelujen käyttöä ja analysoida näiden tuottamiseen käytettyjä resursseja yhtäaikaaisesti.

Hallitusohjelma

2.7 Kestävä ja kannustava rahoitus sekä hyvinvointialueiden ohjaus –
Vertailtavuuden parantaminen ja kustannusten avoimuus

Yksikkökustannustiedon hyödyntäminen

Valtionohjauksen toteuttaminen

Vaikuttavuusperusteinen tiedolla ohjaus, hyvinvointialueiden rahoitusmallin kehittäminen, analyysit hyvinvointialueiden toiminnasta, taloudesta ja kustannusvaikuttavuudesta

TKIO-toiminta

Taloudellinen arviointi, sosiaali- ja terveystalous-selvitykset sekä henkilöstön kustannustietoisuuden lisääminen

Hyvinvointialueiden tiedolla johtaminen

Vertaisarviointi ja -kehittäminen, budjetointi, kustannusvaikuttavuuden kehittämien ja toimivien käytänteiden tunnistaminen sekä levittäminen

Yhteiskunnallinen keskustelu

Tietoisuuden lisääminen julkisen terveydenhuollon kustannuksista, sekä tuotannosta

Hankkeen puitteissa laskettu 17 palveluluokan yksikkökustannukset

- Kansallinen laskenta on hankkeessa jo toteutettu 17 palveluluokan osalta – laskenta toteutettu alueen järjestämisvastuun näkökulmasta, eli sisältää sekä oman tuotannon että ostopalvelut
- Kansalliset aineistot eivät mahdollista tarkimman tason erittelyä, joten alueiden toteutettavaksi jää:
 - Toimintayksikkökohtaiset yksikkökustannukset (esim. kunkin hoivakodin yksikkökustannukset)
 - Digitaalisten, vastaanottoa korvaavien kontaktien yksikkökustannukset (esim. chat-palvelut ja muut etävastaanotot)
 - Oman tuotannon ja ostopalveluiden vertailukustannukset (eli tuotantotapa-analyysi)
 - Tuemme hyvinvointialueita näiden toteuttamisessa julkaisemalla laskentaohjeita
- Keskiarvot julkaistu THL:n nettisivuilla, tarkemmat aluekohtaiset tiedot toimitettu kullekin alueelle

Tiedon avoimuus on olennaista

- Hankkeen varrella on ilmennyt yllättäviä ongelmia tiedon julkisuuden suhteen
- STM:n asetuksella keväällä 2026 saadaan tiedonsaantioikeudet ministeriöille, jolloin tietoa voidaan hyödyntää alueiden ohjauksessa
- Tietojen julkaisemisen mahdollistamiseksi mietitään THL-lain avaamista
- Hyvinvointialueiden verkostossa tehty vertailua anonymisoiduilla tiedoilla halukkaiden alueiden kesken – tähän olisi kaikkien alueiden suotavaa osallistua

Yleisön kysymykset

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Hankepäälikkö
Hanna Nevala (VM)**

**Erikoissuunnittelija
Anni-Mari Eräjärvi
(THL)**

**VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET**

Hankkeen tavoitteiden toteutuminen

Yksikkökustannusten
kansallinen tietotuotanto

THL:n kansallinen
yksikkökustannuslaskenta AURA-
palveluluokille vuosittain

Hyvinvointialueiden
yhdenmukaisempi
yksikkökustannuslaskenta

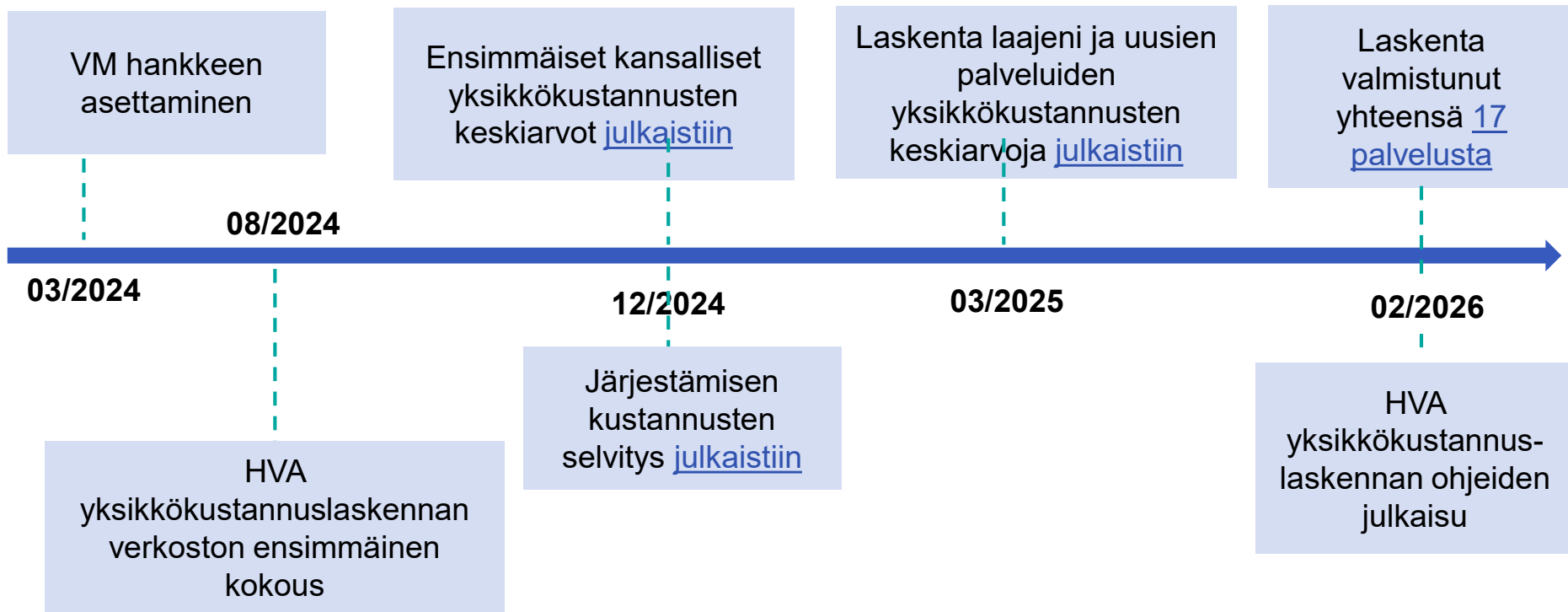
HVA-yksikkökustannuslaskennan
verkosto, aineistojen validointi,
vertaiskehittäminen, laskennan
yhteneväisten menetelmien
kehittäminen ja ohjeet
hyvinvointialueille

Yksikkökustannusten julkaisu

Kansalliset yksikkökustannusten
keskiarvot julkaistaan THL:n
toimesta. Hyvinvointialuekohtaiset
yksikkökustannukset ovat JulKL.24.1
§:n 17 k:n mukaan salassa
pidettäviä

Hankkeen eteneminen

Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan ohjeistuksia

- Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan ohje

- Ohje sisältää perustietoa kustannuslaskennan menetelmistä sekä suosituksia hyvinvointialueille siitä, miten laskea oman palvelutuotannon yksikkökustannuksia.

- Tuotantotapa-analyysiin liittyvä kustannusvertailun ohje

- Ohje on tarkoitettu hyvinvointialueille tuotantotapa-analyysiin liittyvän kustannusvertailun toteuttamiseksi. Oppaassa kuvataan kaksi erilaista lähestymistapaa kustannusvertailun toteuttamiseen, joita hyvinvointialueet voivat soveltaa ja yhdistellä omiin tarkoituksiinsa sopivalla tavalla.

- Ohje järjestämisen kustannusten laskentaan

- Ohje sisältää ohjeet järjestämisen kustannusten laskennan vaiheista käytännössä. Ohjeen liitteenä on julkaistu kuvaus hyvinvointialueiden lakisääteisistä järjestämisen tehtävistä.

- Ohje etä- ja digipalveluiden kustannuslaskennan toteuttamiseksi

- Ohje sisältää perustietoa etä- ja digipalveluihin liittyvästä kustannuslaskennasta, jota hyvinvointialueet voivat hyödyntää suunnitellessaan laskennan toteutusta. Oppaan ensimmäinen versio sisältää niin sanotun tarkistuslistan hyvinvointialueille siitä, mitä tekijöitä ja kustannuseriä tulee ottaa huomioon digitaalisten palveluiden kustannuslaskennassa.

Kiitos

Hanna Nevala
Hankepäälikkö
Valtiovarainministeriö |
Hyvinvointialueosasto

Anni-Mari Eräjärvi
Erikoissuunnittelija
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos | xxx
yksikkö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET